

C/2024/483

2024.1.23.

P9_TA(2023)0238

Az élelmezésbiztonságnak és az uniós mezőgazdaság hosszú távú rezilienciájának biztosítása

Az Európai Parlament 2023. június 14-i állásfoglalása az élelmezésbiztonságnak és az uniós mezőgazdaság hosszú távú rezilienciájának biztosításáról (2022/2183(INI))

(C/2024/483)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 39. cikkére, amely a közös agrárpolitika célkitűzései között felsorolja az ellátás hozzáférhetőségének biztosítását, a piacok stabilizálását és a fogyasztók elfogadható ár ellenében történő ellátásának biztosítását,
- tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2020. január 15-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának 25. cikkére, valamint Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának 11. cikkére, amelyek a megfelelő életszínvonalhoz való jog részeként ismerik el az élelemhez való jogot,
- tekintettel „Az EU rezilienciapolitikája – Az élelmiszerválságok tanulságai” című, 2012. október 3-i bizottsági közleményre (COM(2012)0586),
- tekintettel az élelmiszer-ellátás és az élelmezésbiztonság válság idején történő biztosítását célzó vészhelyzeti tervről szóló, 2021. november 12-i bizottsági közleményre (COM(2021)0689),
- tekintettel „Az élelmezésbiztonság garانتálása és az élelmiszerrendszerek rezilienciájának megerősítése” című, 2022. március 23-i bizottsági közleményre (COM(2022)0133),
- tekintettel „Az EU-n belüli és kívüli élelmezésbiztonság biztosítását szolgáló sürgős uniós cselekvési terv szükségessége az ukrajnai orosz invázió fényében” című, 2022. március 24-i állásfoglalására ⁽²⁾,
- tekintettel a fejlődő országokban az élelmezésbiztonság kezeléséről szóló, 2022. július 6-i állásfoglalására ⁽³⁾,
- tekintettel a kritikus fontosságú szervezetek rezilienciájáról és a 2008/114/EK tanácsi irányelv hatályaon kívül helyezésétől szóló, 2022. december 14-i (EU) 2022/2557 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁴⁾, amely felveszi az élelmiszer-előállítás, -feldolgozást és -forgalmazást az érintett ágazatok jegyzékébe,
- tekintettel a világban az élelmezésbiztonság és a táplálkozás helyzetéről készített jelentésekre, az élelmiszerválságokról szóló globális jelentésre és a világelelmezési jelentésre, ideértve ezek 2021. évi kiadásait, az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezetének (FAO) az élelemhez való jogra vonatkozó iránymutatásaira, a FAO Világelelmezés-biztonsági Bizottságának az élelmiszerrendszerekre és táplálkozásra vonatkozó önkéntes iránymutatásaira, az agrárökológia 10 elemére, amelyek a fenntartható élelmiszer- és mezőgazdasági rendszerre való áttérést irányítják (FAO), valamint az élelmezés- és táplálkozásbiztonságnak az elhúzódó válságok idején történő biztosítására vonatkozó 2014. évi cselekvési keretre,
- tekintettel az ENSZ Közgyűlésének az „Alakítsuk át világunkat: a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrend” című, 2015. szeptember 25-i határozatára,
- tekintettel az ENSZ Közgyűlésének „A táplálkozásra vonatkozó fellépések évtizede (2016–2025)” című, 2016. április 1-jei határozatára, amelynek célja, hogy a világon az éhezés és a hiányos táplálkozás megszüntetése érdekében fokozott fellépésre kerüljön sor, és biztosított legyen az egészségesebb és fenntarthatóbb táplálkozáshoz való egyetemes hozzáférés minden ember számára – tartózkodási helyétől függetlenül, bárkiről is legyen szó,
- tekintettel a földtulajdoni és -használati viszonyoknak, a halászatnak és az erdőgazdálkodásnak a nemzeti élelmezésbiztonsággal összefüggésben történő felelősségteljes irányítására vonatkozó, a Világelelmezés-biztonsági Bizottság (CFS) által elfogadott önkéntes iránymutatásokra (2012) és a CFS mezőgazdasági és élelmiszeripari rendszerekbe történő felelős beruházásokra vonatkozó elveire (2015),

⁽¹⁾ HL C 270., 2021.7.7., 2. o.

⁽²⁾ HL C 361., 2022.9.20., 2. o.

⁽³⁾ HL C 47., 2023.2.7., 149. o.

⁽⁴⁾ HL L 333., 2022.12.27., 164. o.

- tekintettel az ENSZ fenntartható fejlődési céljaira és azok egymással való szoros összefüggésére és egymásra épülésére, különösen az 1. célkitűzésre (a szegénység minden formájának felszámolása), valamint a 2. célkitűzésre (az éhezés megszüntetése, az élelmezésbiztonság és a jobb táplálkozás megvalósítása, valamint a fenntartható mezőgazdaság előmozdítása),
 - tekintettel az élelemhez való joggal foglalkozó különleges ENSZ-előadó „A vetőmagok, az élethez való jog és a mezőgazdasági termelők jogai” című, 2021. december 30-i jelentésére (A/HRC/49/43),
 - tekintettel „A műtrágyák rendelkezésre állásának és megfizethetőségének biztosítása” című, 2022. november 9-i bizottsági közleményre (COM(2022)0590),
 - tekintettel a Bizottságnak a Tanácshoz és az Európai Parlamenthez intézett, az uniós növényifelhérje-termelés fejlesztéséről szóló, 2018. november 22-i jelentésére (COM(2018)0757),
 - tekintettel a „Hosszú távú jövőkép az EU vidéki területei számára – Az erősebb, összekapcsolt, reziliens és virágzó vidéki területek 2040-ig történő megvalósítása felé” című, 2022. december 13-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére,
 - tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
 - tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság és a Fejlesztési Bizottság véleményére,
 - tekintettel a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság jelentésére (A9-0185/2023),
- A. mivel 2022. február 24-én az Oroszországi Föderáció jogellenesen megszállta Ukrajnát, ami katasztrofális következményekkel járt, többek között komoly fenyegetést jelentett a globális élelmezésbiztonságra nézve, és a legveszélyeztetettebb országokat fenyegette a legnagyobb mértékben; mivel Oroszország Ukrajna elleni teljes körű inváziója komolyan súlyosította az agrár-élelmiszeripari ágazat már amúgy is nehéz és kihívásokkal teli helyzetét, amely még mindig nem lábalt ki teljesen a Covid19-világjárvány következményeiből, és a jelenlegi éghajlati válsággal, valamint az emelkedő energia- és műtrágyaárakkal küzd;
- B. mivel az Ukrajna elleni orosz agresszió által okozott válság hatásai a politikai napirend középpontjába helyezték az élelmezésbiztonságot és a globális élelmiszerrendszer rezilienciáját; mivel az európai élelmiszer-termelést ezért stratégiai ágazatnak kell tekinteni, és uniós és nemzetközi szinten egyenrangúnak kell tekinteni az energiabiztonság, a védelem és az éghajlatváltozás elleni küzdelem kérdésével;
- C. mivel a FAO szerint 2022 elején Ukrajna és Oroszország a világ búza- és kukoricaexportjának közel 30 %-át biztosította, miközben Oroszország volt a világ legnagyobb műtrágyaexportőre; mivel a FAO szerint több mint 30 ország – főként Afrikában, a Közel-Keleten és Közép-Ázsiában – függ Ukrajnától és Oroszországtól búzaimport-szükségletük több mint 30 %-a tekintetében; mivel az Ukrajna elleni orosz invázió súlyosítja ezt a globális élelmiszer-ellátási bizonytalanságot, és a FAO szimulációi szerint további 8–13 millió ember élelmiszer-ellátását teheti bizonytalanná;
- D. mivel a közös agrárpolitika (KAP) 60 éve pozitívan járult hozzá a KAP európai mezőgazdaságban betöltött szerepének megerősítéséhez; mivel ezt a jövőben is olyan költségvetési támogatással kell folytatnia, amely elegendő és elég széles körű ahhoz, hogy garantálja Európában az élelmezésbiztonságot és -ellátást;
- E. mivel az Ukrajna elleni háború és az inputanyagok, például a műtrágya, az energia és a takarmány árának a konfliktusból eredő jelentős emelkedése, valamint az élelmiszer-spekuláció jelentős halmozott torzulásokhoz és feszültségekhez vezet a globális mezőgazdasági, halászati és akvakultúra-piacokon, különösen a gabonafélék, a növényi olaj és az állatállomány tekintetében; mivel az élelmiszer-termelést és az élelmiszerhez való hozzáférést nem szabad tovább veszélyeztetni, és azt semmilyen körülmények között sem szabad geopolitikai fegyverként használni, mivel ez világszerte hatással lesz a gazdaságokra, különösen a polgárookra és a társadalom legkiszolgáltatottabb csoportjaira;
- F. mivel az arab országokban 2008-ban kitört első élelmiszer-lázadások megmutatták, hogy az élelmiszereket hatékonyan lehet fegyverként felhasználni geopolitikai instabilitás előidézésére;

⁽⁵⁾ HL C 177., 2023.5.17., 35. o.

- G. mivel nemcsak a fogyasztói élelmiszerárak, hanem a háztartások jövedelme is az élelmezésbiztonság döntő mozgatórugója; mivel a példátlanul magas élelmiszerárakkal szembesülve az alacsonyabb jövedelmű háztartások, amelyek költségvetésük nagy részét élelmiszerre költik, arra kényszerülhetnek, hogy egészségtelenebb és kevésbé változatos élelmiszereket válasszanak, ami által különösen kiszolgáltatottá válhatnak a helytelen táplálkozással összefüggő nem fertőző betegségek kockázatával szemben;
- H. mivel bár az élelmiszerárak magasak, nem ellensúlyozzák az uniós mezőgazdasági termelők és mezőgazdasági szövetkezetek termelési költségeit; mivel termelési költségeik exponenciálisan növekedtek az elmúlt évben az emelkedő energia- és csomagolási árak, valamint a műtrágyákkal és gépekkel kapcsolatos rendelkezésre állási és árproblémák miatt;
- I. mivel a Nemzetközi Gabonatanács szerint a 2021-es betakarítási évben Oroszország és Ukrajna adta a globális gabonatermelés 8,6 %-át (a rizs kivételével), és az export 24 %-át; mivel az Oroszország által Ukrajna ellen folytatott háború következtében a kritikus infrastruktúrák, különösen a mezőgazdasági termékek szállítására és tárolására szolgáló létesítmények zavarai és szűk keresztmetszetei korlátozzák az élelmiszerek, takarmányok és egyéb mezőgazdasági termékek, különösen a Fekete-tenger térségéről származó gabonafélék és olajos magvak mozgását; mivel a globális mezőgazdasági piacokon az árak már az Ukrajna elleni orosz invázió előtt emelkedtek, részben az éghajlati hatások és a Covid19-világjárvány hatásai miatt;
- J. mivel a szállítási és tárolási infrastruktúrák elengedhetetlenek a hatékony és biztonságos kereskedelmi forgalom, ellátás és piaci stabilitás biztosításához; mivel ezek bármilyen zavarra hatással lehet a korábbi elfogadható fogyasztói árszintekre; mivel az élelmezésbiztonság túlmutat a mezőgazdaságon és az élelmiszer-termelésen, és számos területre kihat, nemcsak az elsődleges termelőkre és fogyasztókra, hanem a tágabb értelemben vett gazdaságra, kereskedelemre, fejlesztésre és humanitárius erőfeszítésekre, valamint a társadalmi és regionális kohézióra is;
- K. mivel a Bizottságnak minden lehetséges eszközt fel kell használnia az európai egységes piac megfelelő működésének biztosítása érdekében; mivel a Bizottságnak fokoznia kell az egységes piac agrár-élelmiszeripari akadályainak – többek között a közlekedési szűk keresztmetszetek feloldásának – kezelésére irányuló erőfeszítéseit;
- L. mivel a FAO szerint az élelmezésbiztonság fogalma nem korlátozódik az élelmiszer-termelésre, hanem magában foglalja a rendelkezésre állás, a hozzáférhetőség és a stabilitás dimenzióit is, továbbá magában foglalja az élelemhez való, nemzetközileg elismert emberi jogot, valamint az egészséges és tápláló étrendhez való megfizethető hozzáférést mindenki számára; mivel egyetlen más emberi jogot sem sértenek meg ilyen gyakran;
- M. mivel az egészséges és kiegyensúlyozott táplálkozás pozitív változást hoz az emberek életében, és lehetővé teszi a társadalom méltányos és fenntartható fejlődését; mivel a fogyasztók egyre inkább az egészséges és biztonságos élelmiszerek, a fenntartható termékek, az ellátási lánc átláthatósága, valamint az összes termelési és forgalmazási folyamat jobb nyomonkövethetősége mellett döntenek, összhangban azzal a jogukkal, hogy több információhoz jussanak az általuk fogyasztott élelmiszerek eredetéről és előállítási módszereiről;
- N. mivel a biztonságos és egészséges élelmiszerekhez való hozzáférés mindenki számára nemzetközileg elismert jog; mivel alapvető fontosságú, hogy a társadalom az élelmiszerek mindenki számára való elérhetőségére és megfizethetőségére összpontosítson, tekintettel a társadalmi, gazdasági, környezeti vonatkozásaira és következményeire, valamint az emberi egészségre gyakorolt hatásaira;
- O. mivel az élelemhez való jog alapvető emberi jog; mivel a 2. fenntartható fejlődési cél az éhezés 2030-ig történő felszámolására irányul; hangsúlyozza, hogy az élelmezésbiztonság elérése és a táplálkozás javítása érdekében az EU-nak az élelmiszerrendszerek egyik prioritásaként határozottan védelmeznie kell a megfelelő élelemhez való jogot;
- P. mivel az élelemhez való joggal foglalkozó különleges előadó által készített, „A vetőmagok, az élethez való jog és a mezőgazdasági termelők jogai” című ENSZ-jelentés szerint az élelemhez való jog elválaszthatatlanul kötődik a mezőgazdasági termelők által alkalmazott vetőmagrendszerekhez, és azon oszthatatlan jogukhoz, hogy a mezőgazdasági üzemben megtermelt vetőmagokat szabadon megtartsák, felhasználják, egymás között cserélik és értékesítsék; mivel az „Európa együtt” kezdeményezés támogatja a mezőgazdasági termelők vetőmagrendszereinek, illetve az informális vetőmagrendszereknek az igényeit figyelembe vevő programokat, továbbá az olyan vetőmagbankokat vagy vetőmagkönyvtárakat, amelyek lehetővé teszik a mezőgazdasági termelők és kertészek számára az őshonos vetőmagok, a honos fajták és a változatok összegyűjtését, megőrzését és megosztását;
- Q. mivel az élelmiszerválság nem tiszteli a határokat, és egyetlen ország sem képes egyedül leküzdeni azt; mivel sürgősen közös fellépésre és szolidaritásra van szükség;

- R. mivel a globális ellátási válság következtében a FAO becslései szerint a nemzetközi élelmiszer- és takarmányárak példátlan szintre emelkedtek azóta, hogy a FAO megkezdte az árelemzéseket, és meghaladták a már így is magas szintet, még azon termékek esetében is, amelyek esetében nem volt indokolt az áremelés; mivel az élelmiszerárak inflációja 2022 októberében elérte a 17,26 %-ot; mivel a világon sok embert fenyeget az élelmiszerhiány, az éhezés és az élelmiszer megfizethetlenné válásának veszélye; mivel az élelmiszerárak ingadozásához hozzájáruló élelmiszer-spekuláció azonosítása, megelőzése és felszámolása érdekében az élelmiszer-ellátási lánc szereplőinek átláthatóbbnak kell lenniük a hozzáadott értékből való részesedésük tekintetében, ami növelné a piac általános átláthatóságát;
- S. mivel az élelmiszer-ellátás globális bizonytalanságát nem elsősorban az ellátási hiány, hanem a konfliktusok, az egyenlőtlen élelmiszer-elosztás, a megfizethetetlen élelmiszerek és az ellátási lánc globális zavarai okozzák; mivel az emelkedő élelmiszerárak főként az alacsony jövedelmű családokat érintik, akik jövedelmük legnagyobb részét élelmiszerre költik; mivel alapvető fontosságú elemezni a mezőgazdasági inputanyagok árát növelő tényezőket, és ennek az élelmiszerárak növekedésére gyakorolt hatását;
- T. mivel világszerte minden harmadik ember még mindig nem jut megfelelő és elegendő élelmiszerhez és egészséges táplálékhoz; mivel 2021-ben a világon 2,3 milliárd ember élelmiszer-ellátása volt mérsékelten vagy súlyosan bizonytalan; mivel e személyek közül sokan a mezőgazdaságban dolgoznak; mivel a WFP szerint az élelmiszer-ellátás akut bizonytalansága 2022-ben rekordmennyiségű, 349 millió embert érintett;
- U. mivel az éhezés és az élelmiszer-ellátás bizonytalansága világszerte fokozódik, és számos ország jelentősen le van maradva az éhínség 2030-ig történő megszüntetésére vonatkozó célkitűzés elérése tekintetében; mivel az alultápláltság egész életen át tartó terhet jelent az egyének és a társadalmak számára, mivel megakadályozza, hogy a gyermekek teljes mértékben kiaknázzák a bennük rejlő lehetőségeket, és ezáltal korlátozza az emberi és nemzeti gazdasági fejlődést;
- V. mivel az 1994. évi marrákési megállapodás és különösen a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) mezőgazdaságról szóló megállapodása hozzájárult ahhoz, hogy a mezőgazdasági régiók az egyes gabonafélék termesztésére szakosodjanak, és ezáltal függőségeket alakított ki a termelési rendszerektől; mivel ez a helyzet nem ellenálló a válságokkal szemben, különösen mivel az élelmiszerimportáló országokat kiszolgáltatottá teszi az ársokkokkal szemben;
- W. mivel a természet és a biológiai sokféleség több kulcsfontosságú területen kölcsönhatásba kerül a mezőgazdasággal, az élelmiszerekkel és a táplálkozással, mivel számos házasított és vadon élő növényt és állatot biztosít;
- X. mivel a növények biológiai sokfélesége fontos, mivel ez lehetővé teszi az egyes mezőgazdasági termelők számára, hogy mezőgazdasági tervezésüket hozzáigazítsák az éghajlati feltételekhez, és természetes módon ellenállóbbá tegyék az élelmiszerrendszereket az éghajlatváltozással, a kártevőkkel és a kórokozókkal szemben; mivel ugyanakkor ez a természetalapú megközelítés hozzájárul a biológiai sokféleség növeléséhez; mivel egyes Unió kívüli országok számos innovatív projektet hoztak létre, például az afrikai „Nagy Zöld Fal” kezdeményezést, amely agroökológiai projekteket támogat; mivel a fenntartható élelmiszerrendszerek uniós támogatása a Szomszédos, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) keretében a 2021–2027 közötti időszakra mintegy 70 partnerországgal elfogadott többéves indikatív programok egyik prioritása;
- Y. mivel az élelmiszerek rendelkezésre állása a gazdasági sokkok, az éghajlat, a szezonális és a zavarok miatt ingadozó; mivel az EU-nak be kell ruháznia az agrár-élelmiszeripari ágazat rezilienciájába, és el kell érnie a fenntarthatóbb mezőgazdaságra való átállást, ami megerősíti a hosszú távú élelmiszezbiztonságot, és alternatív bevételi forrásokat biztosíthat a mezőgazdasági termelők számára; mivel a globális felmelegedés elleni küzdelemre irányuló erőfeszítésekre van szükség annak biztosításához, hogy a mezőgazdaság hosszú távon reziliens és fenntartható legyen;
- Z. mivel világszerte az alacsony jövedelműek 63 %-a dolgozik a mezőgazdaságban, és túlnyomó többségük kis- és közepes méretű gazdaságokban dolgozik, amelyek gazdasági fenntarthatósága jelenleg veszélyben van;
- AA. mivel az Állategészségügyi Világszervezet (OIE) értékelései szerint a mezőgazdasági földterületek és erdők használatáért folyó verseny ugyanolyan ütemben növekszik, mint a világ népességének növekedése, amely a becslések szerint a jelenlegi 8 milliárdról 2050-re 9,5 milliárdra fog nőni;
- AB. mivel az Európai Unió jelenlegi és hosszú távú élelmiszezbiztonsága közvetlenül kapcsolódik „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia és a biodiverzitási stratégia törekvéseihez; mivel „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia számos fontos kezdeményezést vázolt fel, többek között egy uniós vészhelyzeti tervet az élelmiszer-ellátás és az élelmiszezbiztonság válság idején történő biztosítása érdekében;

- AC. mivel a zöld megállapodás törekvései méltányosabbá, egészségesebbé és környezetbarátabbá tehetik az uniós élelmiszerrendszert, mivel az EU és a globális élelmiszerbiztonság rövid és hosszú távon reziliens és fenntartható élelmiszerrendszerektől függ; mivel a zöld megállapodással kapcsolatos jogszabályok végrehajtásának kumulatív hatásaként meg kell őrizni az uniós élelmiszer-termelési kapacitást, zökkenőmentes átmenetet kell biztosítani mind az időzítés, mind a követelmények tekintetében, és nem szabad növelni a harmadik országokból származó behozattalról való függőséget, mivel ezek mind veszélyeztethetik az EU élelmiszerbiztonságát; mivel alapvető fontosságú, hogy elegendő közfinanszírozást különítsenek el a növénytermesztési és állattenyésztési ágazat számára annak érdekében, hogy megvédjék őket a káros hatásoktól, és megakadályozzák az uniós élelmiszer-termelés visszaesését;
- AD. mivel a zöld megállapodás végrehajtásának biztosítania kell a méltányos átállást, amely megfelelő védelmet biztosít a mezőgazdasági termelők, különösen a kis- és középméretű mezőgazdasági termelők számára, valamint elegendő mennyiségű biztonságos és megfizethető mezőgazdasági terméket biztosít a fogyasztók számára, összhangban az EU hosszú távú rezilienciával és fenntarthatósággal kapcsolatos céljaival; mivel a mezőgazdasági piacok jelenlegi válságainak fenntartható kezelése és a zöld megállapodás céljainak tartós elérése szempontjából központi jelentőségű az elsődleges termelők fenntartható megélhetése, akiknek a jövedelme még mindig nem megfelelő;
- AE. mivel 2016-ban az európai mezőgazdasági termelők közel 34 %-a 65 éves vagy annál idősebb volt; mivel számos tagállamban komoly aggodalomra ad okot, hogy a közeljövőben sok mezőgazdasági termelő nyugdíjba vonul; mivel a generációváltás az egyik legnagyobb kihívás az EU-ban a reziliens mezőgazdasági ágazat és a reziliens élelmiszerrendszerek fenntartása előtt; mivel bár a KAP-on keresztül tett erőfeszítések uniós prioritásnak minősülnek, eddig nem bizonyultak elegendőnek ahhoz, hogy megforduljon a tendencia, ezért a szakpolitikai eszközök szélesebb körére lesz szükség;
- AF. mivel különösen a fiatal mezőgazdasági termelők innovatívak, különösen az új technológiák használata terén; mivel megfelelő javadalmazás, motiváltság és döntési lehetőségek esetén hajlandók olyan beruházásokat végrehajtani, amelyek növelhetik a mezőgazdaság fenntarthatóságát, termelési kapacitását és versenyképességét; mivel a nagy kapacitású széles sávú hálózatokhoz való kapcsolódás elengedhetetlen a mezőgazdasági üzemek korszerűsítéséhez, a termelékenység növeléséhez és a hatékonyság javításához; mivel ösztönzőkre van szükség a mezőgazdasági termelők informatikai képzésének előmozdításához;
- AG. mivel a műtrágya és az energia globális árának meredek és jelentős emelkedése, valamint az egyéb inputköltségek ugrásszerű emelkedése nehézségeket okoz a mezőgazdasági termelőknek, és veszélyezteti a jövőbeli növénytermesztést, és ezáltal az élelmiszerbiztonságot és a megfizethetőséget; mivel 2022 szeptemberében a nitrogénműtrágyák ára 149 %-kal nőtt az előző évi uniós műtrágyapiaci árakhoz képest; mivel a jelenlegi input- és energiaválság fényében a Bizottságnak szoros figyelmet kell fordítania az európai mezőgazdasági termelők gazdasági helyzetére;
- AH. mivel a jelenlegi geopolitikai kihívások azt bizonyítják, hogy az élelmiszerbiztonság nem tartós vívmány, és hogy az európai élelmiszer-termelést stratégiai ágazatnak kell tekinteni, és ennek értelmében meg kell azt őrizni és meg kell erősíteni; mivel a jól működő európai egységes piac előfeltétele az élelmiszerbiztonság garantálásának; mivel az agrár-élelmiszeripari ágazatban minden vámjellegű és nem vámjellegű akadályt felül kell vizsgálni; mivel az erősebb, élénk, reziliens és virágzó vidéki területek és közösségek kulcsfontosságúak Európa élelmiszerbiztonsága és élelmiszeri autonómiája, valamint az Európai Unió jóléte szempontjából;
- AI. mivel a mezőgazdaság nagy jelentőséggel bír az EU legkülső régióinak gazdasága szempontjából, amelyek gyakran különösen törekény élelmiszerbiztonsági helyzettel szembesülnek; mivel az élelmiszerbiztonság jellege miatt az utólagos reagálás költségei magasabbak, mint a korábbi beavatkozás költségei;
- AJ. mivel ha az EU el akarja kerülni a destabilizációt, az élelmiszer-szegénységet, az éhínséget, a társadalmi és politikai nyugtalanságot más országokban, az Uniónak jövőképet kell kidolgoznia az élelmiszer- és táplálkozásbiztonság biztosítására az EU-ban, és hozzá kell járulnia a nemzetközi szintű élelmiszerbiztonsághoz;
- AK. mivel becslések szerint az összes előállított élelmiszer 20 %-a vagy veszendőbe megy vagy elpazarolják azt; mivel több, mint 36 millió ember nem engedhet meg magának kétnaponta egy megfelelő étkezés; mivel a jelenlegi gazdasági válság következtében növekszik a legrászorultabb népesség;
- AL. mivel a logisztikában és a nagykereskedelmi forgalmazásban, valamint a nagyléptékű ipari termelésben és feldolgozásban részt vevő élelmiszer-ipari vállalatokat kulcsfontosságú szervezetekként azonosították, amelyek rezilienciáját meg kell erősíteni, mivel alapvető szolgáltatásokat nyújtanak; mivel a nagykereskedelmi piacok közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó egységek, amelyek hatalmas regionális és régióközi területeken olyan szolgáltatásokat biztosítanak, amelyek nélkülözhetetlenek a végső fogyasztók friss és romlandó mezőgazdasági és halászati termékekkel való ellátása szempontjából és ezek forgalmazásához, és garantálják e termékek minőségét és az egészségügyi előírásoknak való megfelelést; mivel emellett a nagykereskedelmi piacok már bizonyították rezilienciájukat és azt, hogy alapvető szerepet töltenek be az élelmiszer-ellátás és -elosztás folytonosságának a Covid19-világjárvány alatti biztosításában;

- AM. mivel 2020-ban az EU-ban a mezőgazdasági üzemek vezetőinek csupán 11,9 %-a volt 40 év alatti, míg az uniós mezőgazdasági üzemek vezetőinek 33,2 %-a 65 éves vagy annál idősebb volt; mivel az európai mezőgazdasági termelők átlagéletkora 57 évre emelkedett; mivel 2020-ban 5,3 millióval kevesebb mezőgazdasági üzem volt az EU-ban, mint 2005-ben, ami 37 %-os csökkenést jelent; mivel a mezőgazdasági üzemek vezetőinek száma 2016 és 2020 között 11,2 %-kal csökkent; mivel a legtöbb uniós tagállamban összességében csökkent a mezőgazdasági üzemek vezetőinek száma;
- AN. mivel a nők létfontosságú szerepet játszanak a vidéki térségekben; mivel az EU-ban e területek előre jelzett hanyatlásának megakadályozása érdekében alapvető fontosságú, hogy elismerjék és láthatóvá tegyék a mezőgazdasági üzemekben a nők által végzett munkát és társtulajdonosi minőségüket; mivel fellépésekre és intézkedésekre van szükség az agrár-élelmiszeripari ágazatban a nemek közötti szakadék megszüntetése érdekében is, és a tervek és politikák kidolgozásakor minden szinten feltétlenül be kell vonni a nőket a döntéshozatali folyamatba;

Az EU élelmiszerbiztonságát érintő kihívások

1. kiemeli az agrár-élelmiszeripari ágazat rezilienciáját a legutóbbi válságok idején, valamint azon képességét, hogy fenntartsa az élelmiszer-ellátási láncok működését, és rendkívül nehéz körülmények között is biztosítsa az élelmiszerbiztonságot; megjegyzi, hogy a Covid19-világjárvány és az Ukrajna elleni illegális orosz invázió mindazonáltal strukturális problémákat tárt fel az európai mezőgazdasági ágazatban, és jelentős kockázatot jelent a tagállamok mezőgazdasági piacai számára, különösen a háborúhoz földrajzilag legközelebb eső piacokon; felszólítja ezért a Tanácsot, hogy a többéves pénzügyi keret felülvizsgálata keretében fontolja meg a KAP-támogatás uniós átlaghoz való igazításának felgyorsítását annak érdekében, hogy a mezőgazdasági termelők azokban a tagállamokban, ahol ez a folyamat még nem fejeződött be, képesek legyenek megbirkózni a jelenlegi kihívásokkal; hangsúlyozza, hogy az Európai Unió azonnali fellépésére van szükség az élelmiszerbiztonság olyan fenyegetésekkel szembeni védelme érdekében, mint az éghajlatváltozás és a biológiai sokféleség csökkenése; hangsúlyozza, hogy mind a funkcionális ökoszisztémák biztosítása, mind az éghajlatváltozás mérséklése alapvető fontosságú az élelmiszerek rendelkezésre állása és megfizethetősége, valamint a vidéki megélhetés szempontjából;
2. hangsúlyozza, hogy az EU-nak meg kell erősítenie élelmiszerbiztonságát, stratégiai autonómiáját, valamint mezőgazdasági ágazatának és teljes ellátási láncának rezilienciáját azáltal, hogy csökkenti az EU-n kívülről érkező behozataltól való függőséget, és diverzifikálja a termelési szempontból kritikus fontosságú importok, például a műtrágya, a takarmány és a nyersanyagok kínálatát; hangsúlyozza, hogy az ellátási láncok nem válhatnak geopolitikai eszközzé a globális szintű élelmiszerbiztonság destabilizálásához és veszélyeztetéséhez, különösen a leghátrányosabb helyzetű és legkiszolgáltatottabb országokban; hangsúlyozza, hogy a rövid és regionális ellátási láncokat fenntartható módon javítani kell;
3. üdvözli, hogy a jelenlegi rendkívüli körülmények miatt ideiglenes intézkedéseket fogadtak el az uniós mezőgazdasági termelők támogatására, amelyeket fenn kell tartani, amennyiben folytatódik Ukrajna orosz inváziója; hangsúlyozza, hogy ezek az intézkedések lehetővé teszik a mezőgazdasági termelők számára, hogy fenntartható módon növeljék az uniós mezőgazdasági termelést, és garantálják a gazdaságok fennmaradását a 2022–23-as betakarítási időszakban, ami hozzájárul az élelmiszerbiztonság megőrzéséhez; felhívja a Bizottságot, hogy haladéktalanul terjesszen elő holisztikus stratégiai tervet az EU élelmiszerbiztonságának biztosítása érdekében, amely magában foglalhatja a stratégiai élelmiszerkészletek felhasználását is; hangsúlyozza, hogy fokozni kell a stabilitást a kiszámíthatatlan hozamok ellenére, melyet az éghajlatváltozás és más tényezők idéznek elő, és amelyet a spekuláció tovább súlyosbíthat;
4. felhívja a Bizottságot, hogy határozza meg a válság által leginkább érintett ágazatokat, és tegyen meg minden szükséges lépést annak érdekében, hogy sürgős és jelentősebb támogatást lehessen nyújtani ezek számára;
5. hangsúlyozza, hogy az élelmiszerfüggőség súlyosbítja a fejlődő országok eladósodottságát, ezáltal veszélyeztetve az élelmiszerbiztonság terén elért eredményeket; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy értékeljenek minden olyan rendelkezésre álló eszközt, amely lehetővé teszi a nemteljesítés elkerülését az élelmiszer-importőr országok fizetési mérlegében, beleértve a nemzetközi kezdeményezések égisze alatt biztosított adósságyenhítést, a közvetlen finanszírozást és az adósságok átütemezését; ismét felhívja a figyelmet a támogatásalapú finanszírozás fontosságára, különösen a legkevésbé fejlett országok esetében;
6. üdvözli az új ideiglenes válságkeretet, amelynek célja, hogy segítse az európai termelőket az ukrajnai háború hatásainak kezelésében, de hangsúlyozza, hogy új pénzügyi támogatást kell meghatározni az európai és harmadik országok élelmiszerbiztonságának biztosítása érdekében; hangsúlyozza a sertés- és tejpiac kritikus helyzetét egyes tagállamokban, és szorgalmazza ezen ágazatok közvetlen és azonnali pénzügyi támogatását;
7. emlékeztet a fejlesztési szempontú szakpolitikai koherenciának az EUMSZ 208. cikkében foglalt elvére, amely szerint „az Unió azon politikáinak végrehajtásakor, amelyek hatással lehetnek a fejlődő országokra, figyelembe veszi a fejlesztési együttműködés célkitűzéseit”, valamint arra, hogy fontos biztosítani valamennyi uniós szakpolitika koherenciáját annak érdekében, hogy a fejlesztési együttműködés hatékonyan szolgálja a fejlődő országok érdekeit, és az EU globális élelmiszerbiztonság iránti elkötelezettsége nagyobb eredménnyel járjon; kitart amellett, hogy a fejlesztési szempontú szakpolitikai koherenciának az élelmiszerbiztonság terén való biztosítása fontos szerepet tölt be az alapvető emberi jogok védelméhez és a humanitárius válságok megelőzéséhez való hozzájárulás tekintetében;

Fenntartható és reziliens mezőgazdaság

8. rámutat arra, hogy a mezőgazdasági és az élelmiszeripari ágazat fontos szerepet játszik a gazdaságban és a vidéki területeken a tisztességes és fenntartható, biztonságos munkakörülményeket biztosító munkalehetőségek biztosításában; megjegyzi, hogy a mezőgazdasági inputanyagok költségeinek emelkedése tovább növeli a már amúgy is magas termelési költségeket, és veszélyezteti a mezőgazdasági termelők bevételeit; felhívja a Bizottságot, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket a mezőgazdasági termelők termelésstervezési biztonságának, valamint a megfelelő pénzügyi forrásoknak és garanciáknak a biztosítása érdekében, lehetővé téve az élelmiszer-termelés fenntartását és szükség esetén növelését, a fenntartható gazdálkodási rendszerek megerősítését, az uniós élelmiszernövények sokféleségének növelését és a termékek minőségének javítását, ugyanakkor elutasítva a mesterséges, ipari utánpótlásokat;

9. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a mezőgazdasági földterületek továbbra is elsősorban fenntartható élelmiszer- és takarmánytermelés céljára álljanak rendelkezésre, mivel ez a földterület hozzájárul a biológiai sokféleség megőrzéséhez, és ezzel együtt hozzájárul az élelmiszerbiztonsághoz is, továbbá hozzájárulhat az EU energiafüggettségének csökkentéséhez is; hangsúlyozza, hogy erre tekintettel kell lenni valamennyi vonatkozó jogalkotási javaslatban, amelyeknek figyelembe kell venniük egyrészt azt, hogy csökkenteni kell az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását, másrészt vissza kell fordítani a biológiai sokféleség csökkenését „a termelőtől a fogyasztóig” stratégiával és a biodiverzitási stratégiával összhangban, továbbá azt, hogy biztosítani kell a hosszú távú élelmiszerbiztonságot és fenn kell tartani az összhangot a KAP célkitűzéseivel; felhívja ezért a Bizottságot, hogy a zöld megállapodás végrehajtása során biztosítsa a mezőgazdasági modellek sokféleségét Uniós-szerte, és biztosítsa, hogy az élelmiszerbiztonság szempontjából stratégiai szempontból Uniós-szerte fennmaradjon a mezőgazdasági vállalkozási kedv és tevékenység;

10. felhívja a Bizottságot, hogy fokozottan vegye figyelembe a rendkívül hatékony gazdálkodási modelleket azokon a termékeny mezőgazdasági földterületeken, ahol az élelmiszereket fenntartható módon állítják elő; hangsúlyozza, hogy egyedi végrehajtási feltételekre van szükség az urbanizált területeken, ahol a családi gazdaságok magasabb költségekkel és egyéb kihívásokkal szembesülnek;

11. megállapítja, hogy a növekvő urbanizáció és a globális népességnövekedés miatt hatalmas mértékben csökken a mezőgazdaság számára rendelkezésre álló földterület, és hogy az intenzív fenntartható módon történő növelésével vagy a városi gazdálkodás segítségével a kisebb földterületen jelentősen többet lehet termelni;

12. kiemeli, hogy a vertikális gazdálkodás lehetőséget nyújt az olyan élelmiszer-termelésre, amely független az időjárástól és évszakoktól, és amely kevesebb víz és növényvédőszer-felhasználás mellett magasabb hozamot érhet el; felszólít ennek a gyakorlatnak az uniós politikában való nagyobb mértékű elismerésére, valamint a vertikális gazdálkodásra irányuló kutatásba és fejlesztésbe (K+F) történő befektetések növelésére irányuló kezdeményezésekre;

13. emlékeztet arra, hogy az alacsony szén-dioxid-kibocsátású mezőgazdaságot támogató jogszabályokat könnyen kell tudniuk alkalmazni az érdekelt feleknek, akik hozzájárulhatnak Európa élelmiszerbiztonságának javításához azáltal, hogy jobb fizetést biztosítanak a mezőgazdasági termelőknek, miközben lehetővé teszik a mezőgazdasági ágazat számára, hogy fontos szerepet játsszon az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentésében; sajnálatát fejezi ki ugyanakkor amiatt, hogy a Bizottság javaslata nem vette figyelembe a mezőgazdasági üzemek kibocsátáscsökkentését, és csak a megkötést foglalta magában;

14. hangsúlyozza a helyi közösségek élelmiszerbiztonsághoz való joga védelmének és előmozdításának fontosságát; ezzel összefüggésben sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy számos országban elterjedt a nagyarányú földszerzés, ami aláássa az élelmiszer-önrendelkezést; felhívja az EU-t, hogy határozottan támogassa a nagyarányú földszerzés megelőzését; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy egy inkluzív folyamatot indítsanak el annak biztosítása érdekében, hogy a civil szervezetek és helyi közösségek érdemben részt vegyenek a nagyarányú földszerzéssel kapcsolatos politikák és intézkedések kidolgozásában, végrehajtásában és nyomon követésében; kéri, hogy a földtulajdon- és földhasználati jogok védelmét szolgáló valamennyi projektben – így a kereskedelmi projekteknél is – hajtsák végre a földtulajdon és földhasználat felelősségteljes irányítására vonatkozó önkéntes iránymutatásokat (VGGT), valamint hozzanak intézkedéseket annak biztosítására, hogy a projektek ne veszélyeztessék a mezőgazdasági kistermelők földhöz fűződő jogait.

15. annak biztosítására kéri a Bizottságot, hogy a fenntartható élelmiszerrendszerekről szóló jövőbeli uniós keretjogszabály olyan társadalmi megfontolásokat és kedvező élelmiszeri környezetet támogasson, amelyben az egészséges és fenntartható élelmiszerek jelentik a leginkább elérhető, a legmegfizethetőbb, a leginkább reklámozott és a legvonzóbb választási lehetőséget, és támogassa a rövid ellátási láncokat és a helyi és szezonális termékek fogyasztását;

16. rámutat arra, hogy az EU-n belül a mezőgazdasági üzemekben a jövedelmek még mindig nem érik el az uniós nettó bérek és fizetések felét sem, és hogy ezért a gazdasági stabilitást az inflációs tendenciákra tekintettel előbbre kell helyezni a napirenden;

17. hangsúlyozza az élelmiszer értékét, amelyet az egyszerű árucikknél jóval többnek, az embereket megillető, fenntartandó jognak is kell tekinteni, és jobban fel kell mérni gazdasági, társadalmi és környezeti hatásait és externáliáit, és azokat szükség szerint mérsékelni kell vagy ki kell használni;

18. megjegyzi, hogy az európai zöld megállapodás mérföldkő lehet a zöldebb, fenntarthatóbb és reziliensebb gazdaságra és mezőgazdaságra való uniós átállásban; rámutat azonban arra, hogy a javasolt intézkedések némelyikének nem kívánt hatásai lehetnek, amelyeket a mezőgazdasági üzemek szintjén még nem értékelték és nem azonosítottak megfelelően, különösen az élelmezésbiztonság hosszú távú biztosításának szükségessége és a gazdaságok, különösen a kis- és közepes méretű gazdaságok életképessége tekintetében; felhívja ezért a Bizottságot, hogy holisztikus és szisztematikus módon végezze el a zöld megállapodás jogalkotási javaslatai által az uniós mezőgazdasági ágazatra gyakorolt kumulatív hatások átfogó értékelését, amely kiterjed a fenntarthatóság valamennyi dimenziójára, különösen a környezeti, gazdasági és társadalmi dimenzióra, annak érdekében, hogy biztosítani lehessen az élelmezés- és táplálkozásbiztonságot, valamint az uniós gazdaságok és mezőgazdasági termelés életképességét; felhívja a Bizottságot, hogy kerülje el azt a helyzetet, amikor az európai mezőgazdasági termelők tisztességtelen versennyel szembesülnek az olyan importok miatt, amelyek nem felelnek meg a normáinknak;

19. kitart amellett, hogy az uniós agrár-élelmiszeripari ágazat versenyképességének, termelékenységének és társadalmi rezilienciájának fenntartása érdekében arányos intézkedésekre, igazságos átmenetre, megfelelő alkalmazkodási időkeretre és méltányos javadalmazási mechanizmusra van szükség;

20. hangsúlyozza, hogy az agrár-környezetvédelmi és az éghajlattal kapcsolatos gyakorlatok – például az agroökológia, az agrárerdészet, az integrált növényvédelem (IPM), a biogazdálkodás, a precíziós gazdálkodás és a karbongazdálkodás – alkalmasak az éghajlati, a biológiai sokféleséggel kapcsolatos, a környezeti, gazdasági és társadalmi kihívások kezelésére; hangsúlyozza, hogy a kockázatok csökkentése és a jelentős költségek hosszú távú elkerülése érdekében hatékony és jól célzott beruházásokat kell végrehajtani az éghajlatváltozás mérséklésére, valamint az alkalmazkodási intézkedésekre irányuló hatékony és jól célzott beruházásokat kell megvalósítani;

21. felhívja a Bizottságot, hogy biztosítson a mezőgazdasági termelők számára jobb eszközöket, amelyek lehetővé teszik számukra, hogy egyre nagyobb mértékben hozzájáruljanak a jelenleg zajló zöld átálláshoz; ezzel összefüggésben rámutat arra, hogy a mezőgazdasági termelőknek képesnek kell lenniük arra, hogy (a saját fogyasztáson túl) hozzájáruljanak az EU-n belüli energiatermeléshez, különösen a megújuló energia előállításához, hogy valódi lendületet adjanak a körforgásos gazdaság és a tiszta energiával kapcsolatos gyakorlatok fejlődésének; úgy véli továbbá, hogy a mezőgazdasági termelőket és képviselői szervezeteiket ténylegesen be kell vonni a megfelelő területek kijelölésébe;

22. hangsúlyozza, hogy az élelmezésbiztonság magában foglalja az élelmiszer-biztonságot és a táplálkozást is, és hogy azt rövid, közép- és hosszú távon kell szemlélni;

23. kéri, hogy az „Egy az egészség” koncepcióval összhangban vegyék figyelembe a közegészségügy és a biológiai sokféleség közötti kapcsolatot;

24. felszólít az „Egy az egészség” elv szigorú alkalmazására, hogy összekapcsolják az emberi egészséggel, az állategészségüggyel és a környezetvédelemmel kapcsolatos kérdéseket minden olyan szakpolitikában, amely befolyásolja az élelmiszerek rendelkezésre állását és hozzáférhetőségét; hangsúlyozza, hogy az élelmiszer-biztonságot soha nem szabad veszélyeztetni, és hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a politikákat igazságos és társadalmi-gazdasági szempontból méltányos módon irányítsák az olyan, tápláló élelmiszerek előmozdítására, melyeket hosszú távon fenntartható módon, a biológiai sokféleség megőrzésével és az agroökológiai megoldásokkal összhangban állítottak elő; hangsúlyozza a megfelelő és átlátható címkézés fontosságát, amely megkönnyíti a fogyasztók egészséges választását;

Generációváltás

25. komoly aggodalmának ad hangot a mezőgazdasági üzemek és a mezőgazdasági üzemvezetők számának csökkenése, valamint az európai mezőgazdasági termelők átlagéletkorának növekedése miatt; hangsúlyozza, hogy hosszú távon az európai élelmezésbiztonság garantálás tekintetében a fő prioritás a generációváltás;

26. felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki ambiciózus és átfogó uniós stratégiát a generációváltásra vonatkozóan a mezőgazdasági ágazatban, amelynek célja a fiatal mezőgazdasági termelők számának növelése, kompetenciáik és készségeik javítása, különösen az intelligens gazdálkodás és a mesterséges intelligencia által kínált lehetőségek teljes körű kiaknázása érdekében; felhívja a Bizottságot, hogy valamennyi jövőbeli mezőgazdasági, éghajlat-politikai és környezetvédelmi jogszabályba foglalja bele a fiatal mezőgazdasági termelők társadalmi-gazdasági helyzetének ellenőrzését;

27. rámutat arra, hogy a földhöz való hozzáférés hiánya, a tisztességes megélhetést nem biztosító, nem megfelelő javadalmazás, a mezőgazdaságon kívüli jobb foglalkoztatási lehetőségek és a növekvő szabályozási terhek olyan kulcsfontosságú tényezők, amelyek magyarázatot adnak arra, miért éri úgy egyre több gazdálkodó, hogy el kell hagynia az ágazatot, és miért hajlik egyre kevesebb ember arra, hogy mezőgazdasági termelésbe kezdjen; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a mezőgazdasági termelők kiszámítható jövedelemforrással rendelkezzenek, és meg tudjanak élni tevékenységükből;

28. felhívja a figyelmet a beruházások – többek között a digitalizáció – fellendítésének szükségességére; ezzel összefüggésben felhívja az Európai Bizottságot, hogy a tagállamokkal szoros együttműködésben dolgozzon ki iránymutatásokat a KAP és a kohéziós politika finanszírozási elemei közötti szinergiák elősegítése érdekében;

29. felhívja a Bizottságot, hogy következetesen és összehangoltan kommunikálja az élelmezésbiztonsággal kapcsolatos intézkedéseket; emlékezteti a Bizottságot, hogy jogalkotási javaslatában értékelje az eljárásokra és az élelmezésbiztonságra gyakorolt hatásokat;

Uniós fehérjestratégia

30. felhívja a Bizottságot, hogy terjesszen elő átfogó uniós fehérje- és takarmánystratégiát, amely tartalmazzon hatékony intézkedéseket az európai termelés rövid, közép- és hosszú távú fokozására; úgy véli, hogy ennek a stratégiának a belföldi termelésre kell összpontosítania annak érdekében, hogy teljes mértékben ki lehessen aknázni az abban rejlő lehetőségeket, és csökkenteni lehessen a harmadik országokból származó behozataltól való függőséget; úgy véli továbbá, hogy a stratégiának meg kell őriznie vagy növelnie kell a mezőgazdasági termelők fenntartható termelésből származó jövedelmét;

31. úgy véli, hogy a Bizottságnak fel kell mérnie az uniós megújulóenergia-termeléssel való szinergiák maximalizálásában rejlő lehetőségeket a magas fehérjetartalmú takarmányok elérhetőségének növelése érdekében; hangsúlyozza, hogy az élelmiszer- és takarmányimporttól való nagyfokú függőség kiszolgáltatottá teszi a lakosságot a világcipiaci ingadozásoknak; hangsúlyozza, hogy – a globális termelési láncok zavarai és a fokozott áringadozások miatt – nyitott stratégiai autonómiát kell kialakítani az Unió számára a kulcsfontosságú piacokhoz való hozzáférés biztosítása és a kritikus termékek, például a növényi alapú fehérjeforrások és takarmányok behozatalától való függőség csökkentése céljából;

Új nemesítési technikák

32. elismeri annak fontosságát, hogy a természetett növények reziliensebbé váljanak az éghajlatváltozással és az új kórokozókval szemben, hogy a terméshozamok rövid és hosszú távon is növelhetők és fenntarthatók legyenek, különös tekintettel az egyre több uniós tagállamot sújtó aszályokra és vízhiányra; hangsúlyozza, hogy ez a biológiai sokféleség és a talaj egészségének helyreállításától és megőrzésétől, valamint az agroökológiai és ökológiai módszerek alkalmazásától függ, és hangsúlyozza a vetőmagok biztonságának és sokféleségének fontosságát; hangsúlyozza, hogy a nemesítőknek és a mezőgazdasági termelőknek garantáltan hozzá kell férniük az éghajlatváltozás nyomásához és az alacsony ráfordítású gazdálkodási rendszerekhez igazított minőségi vetőmagokhoz, beleértve a hagyományos és helyileg adaptált fajtákat és heterogén anyagokat is; hangsúlyozza, hogy szükségük van a további nemesítéshez szükséges genetikai erőforrásokhoz való garantált hozzáférésre;

33. rámutat, hogy az ellenőrzött, zárt környezetben folytatott innovatív és erőforrás-hatékony nemesítési technikák biztonságos ellátást igényelnek a természetközeg nyersanyagaiból; véleménye szerint garantálni kell ezen anyagok uniós előállítását és szállítását;

34. felhívja a Bizottságot, hogy támogassa az új nemesítési technikák célzott alkalmazását és továbbfejlesztését a mezőgazdaságban; felhívja az EU-t, hogy a tagállamokkal partnerségben, az elővigyázatosság elvének betartása mellett gyorsítsa fel az új nemesítési technikák alkalmazására vonatkozó jogszabályok elfogadását, hogy fenntartható módon növeljék a terméshozamokat és a növények reziliensebbek legyenek az éghajlatváltozással és az új kórokozókval szemben, különös tekintettel a károsítókra, aszályokra, árvizekre, vízhiányra és az EU egyre több országát sújtó más más szélsőséges időjárási körülményekre, hangsúlyozza, hogy az új nemesítési technikák elősegíthetik a fenntarthatóságot, mivel fenntartható mezőgazdaság nem lehetséges innováció nélkül;

35. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a kutatási eredmények beépüljenek a mezőgazdasági gyakorlatba, mivel ez fontos szerepet játszhat az európai zöld megállapodás céljainak elérésében, azzal, hogy fenntarthatóbb mezőgazdaságot teremt többek között azáltal, hogy alternatívákat kínál az európai mezőgazdasági termelőknek a szintetikus műtrágyák és növényvédő szerek használatának csökkentésére;

36. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy egyenlő hozzáférést biztosítsanak a technológiai és tudományos innovációkhoz, amelyek képesek javítani a fajták ellenálló képességét, valamint előmozdítani a genetikai erőforrások és az élelmiszer-termelési rendszerek sokféleségét, az uniós élelmiszer-biztonsági szabályokkal összhangban;

37. felhívja a Bizottságot, hogy megfelelően és jobban értékelje a géntechnológiával módosított szervezetek egészségre, biológiai sokféleségre és társadalmi befogadásra, valamint a mezőgazdasági termelők és a fogyasztók választási szabadságára gyakorolt hatásait;

38. szorgalmazza annak átfogó elemzését, hogy a nemesítési eljárásokkal és a növényi szaporítóanyagokkal, valamint azok részeivel kapcsolatos szabadalmak társadalmi-gazdasági és környezeti hatásai hogyan befolyásolják az élelmiszerrendszert – beleértve a megnövekedett piaci koncentráció és a monopolizáció lehetőségét az élelmiszerláncban –, valamint az élelmiszerek megfizethetőségére és hozzáférhetőségére gyakorolt hatásukat;

39. úgy véli, hogy az új génkezelési technikák célzott alkalmazása és az e technikákat alkalmazó vetőmagok jóváhagyása fontos intézkedések az európai zöld megállapodás és a „termelőtől a fogyasztóig” stratégia összefüggésében a mezőgazdaság fenntarthatóvá tétele érdekében;

40. felhívja a Bizottságot, hogy mozdítsa elő az éghajlatváltozás elleni küzdelemben az új nemesítési módszerek által kínált lehetőségekről szóló európai szintű párbeszédet, és tájékoztassa a nyilvánosságot a transzgenikus növények és az új nemesítési módszerek közötti különbségekről;

41. hangsúlyozza a vetőmagok biztonsága, a sokféleség és különösen az EU-ban termesztett növényi fehérjék népszerűsítésének fontosságát a magas tápértékű, helyi forrásból származó élelmiszerek és takarmányok előállításának érdekében, miközben a mezőgazdasági termelők számára hozzáférést biztosítanak az éghajlatváltozás nyomásához igazított minőségi növényfajtákhoz és az alacsony ráfordítású gazdálkodási rendszerekhez, beleértve a hagyományos és helyileg adaptált fajtákat és heterogén anyagokat is;

42. felszólítja az EU-t és tagállamait, hogy ne adjanak biológiai anyagokra vonatkozó szabadalmakat; felszólítja őket, hogy biztosítsák a nemesítők számára a működés szabadságát és a fajtákra vonatkozó mentességet;

Mesterséges intelligencia és precíziós mezőgazdaság

43. kiemeli, hogy a digitális technológiák és a precíziós mezőgazdaság előremutató megoldásokat kínálhatnak a legfontosabb kihívásokra, mivel lehetővé teszik az erdőirtás nyomon követését, csökkenthetik a növényvédő szerek és műtrágyák használatát és a mezőgazdaság vízfogyasztását, továbbá növelhetik a terméshozamot és javíthatják a gazdasági és környezeti teljesítményt; rámutat arra, hogy ezek a technológiák gyakran magas kezdeti beruházási költségekkel járnak, és ezért megfelelő megoldásokra és kiegészítő finanszírozásra van szükség ahhoz, hogy megfizethetők és elérhetőek legyenek a családi és kis méretű gazdaságok számára is; hangsúlyozza, hogy ezeknek a technológiáknak hozzáférhetőnek kell lenniük a kis méretű gazdaságok számára is, és hogy a mezőgazdasági termelőknek mindenkor meg kell őrizniük az adataikhoz fűződő jogokat;

44. felhívja a Bizottságot, hogy fokozza a fenntartható digitális innováció alkalmazását az uniós mezőgazdaság korszerűsítése érdekében, és tegye lehetővé a mezőgazdasági termelők számára, hogy a zöld átállás keretében – többek között a tápanyag-körforgalmak optimalizálása révén – teljes mértékben kiaknázzák termelési potenciáljukat és biztosítsák jövedelmüket, egyúttal biztosítva a digitális integrációt is; hangsúlyozza, hogy ezek az új technológiák alternatív megoldásokat is kínálhatnak az európai mezőgazdasági termelők számára, hogy segítsék őket megfelelni az új követelményeknek, különösen a növényvédő szerek és az inputok csökkentésére vonatkozóan;

45. kiemeli, hogy az űradatok és a mesterséges intelligencia-technológiák értékes információk forrását jelenthetik a mezőgazdaság és a teljes élelmiszerlánc számára, mivel a technológia lehetővé teszi az információk eljutását a termelőtől a fogyasztóig és fordítva, javítva a teljes értéklánc működését, csökkentve a pazarlást és a logisztikai költségeket; rámutat azonban, hogy mindez jelenleg még mindig csak nagyon korlátozottan használható, mivel a legtöbb esetben nem szabadon hozzáférhető, vagy túl bonyolult ahhoz, hogy a mezőgazdasági üzemek vagy a helyi hatóságok használni tudják; kéri, hogy a mezőgazdasági termelők zöld és digitális átállás során való támogatása és egyúttal az uniós mezőgazdaság rezilienciájának biztosítása érdekében támaszkodjanak erőteljesebben ezen adatokra és technológiákra, és ezek nagyobb mértékben álljanak rendelkezésre; felszólít egy biztonságos és megbízható adattér kialakítására, amely lehetővé teszi a mezőgazdasági ágazat számára az adatok megosztását és az azokhoz való hozzáférést, amely javítaná a gazdasági és környezeti teljesítményt;

Logisztika

46. felhívja az EU-t, hogy ismerje el a logisztikai központok, különösen a nagykereskedelmi piacok stratégiai fontosságú szerepét, mivel azok az elsődleges mezőgazdasági termelés stabil és kiegészítő alkotórészét képezik, amely nélkül a mezőgazdasági termelők és a fuvarozók nem lennének képesek a fogyasztókat egyenletesen és igényeiknek megfelelően ellátni;

47. felhívja a friss és egyéb mezőgazdasági termékek fenntarthatóbb szállításához és tárolásához szükséges infrastruktúrába történő beruházásokra, ami szintén hozzájárul az élelmiszer-hulladék és az ágazat környezeti lábnyomának csökkentéséhez; ezzel összefüggésben felhívja az EU-t, hogy ismerje el a regionális különbségeket, ösztönözze a helyi élelmiszertermelést és vegye figyelembe a ritkán lakott területeket és azok szükségleteit;

Növényvédő szerek

48. elismeri, hogy fontos cél a növényvédő szerek kockázatának és használatának csökkentésére irányuló új szabályok bevezetése az EU-ban, melyek célja –egy igazságosabb, egészségesebb és környezetbarátabb élelmiszerrendszer kialakítása az európai zöld megállapodással összhangban – fontos társadalmi igény;

49. hangsúlyozza, hogy a beporzók száma Európa-szerte csökken, és kiemeli a méhek és a beporzók védelmének sürgős szükségességét, különösen a biológiai növényvédelem előmozdítása és a növényvédő szerek használatának és kockázatának csökkentése révén; ugyanakkor kiemeli, hogy a Bizottság jogalkotási javaslatot terjesztett elő, amely kötelező érvényű csökkentési célokat tartalmaz a peszticidekre vonatkozóan, beleértve a peszticidek úgynevezett érzékeny területeken való használatának tilalmát, anélkül, hogy először megfizethető és kellően hatékony kártevőirtási alternatívákat kínált volna a mezőgazdasági termelőknek a károsítók elleni védekezésre, vagy figyelembe vette volna azt a hatást, amelyet a növények károsító szervezetekkel szembeni védelmére szolgáló eszközök hiánya gyakorolhat az EU élelmiszerbiztonságára, a harmadik országokból származó behozattal való függőségére és a megfelelő növényegészségügy fenntartására való képességre; hangsúlyozza, hogy ez a javaslat nem veszi figyelembe az európai mezőgazdaság regionális sajátosságait, és nem tartalmaz átfogó hatásvizsgálatot az élelmiszer-termelésre, az uniós mezőgazdaság versenyképességére, a mezőgazdasági termelőkre gyakorolt lehetséges hatásokra, az élelmiszerimporttól való függőségekre, az élelmiszerárakra és a károsító szervezetek terjedésére gyakorolt számszerűsített hatásokkal, és nem veszi figyelembe ugyanezeket a kérdéseket a fejlődő országok vonatkozásában sem; emlékeztet arra, hogy egyes tagállamok jogszabályai már szabályozzák a peszticidek használatának az érzékeny területeken való korlátozását;

50. hangsúlyozza az integrált növényvédelem kulcsfontosságú szerepét a peszticidektől való függőség csökkentésében, és sürgeti a tagállamokat, hogy biztosítsák annak megfelelő alkalmazását; felszólítja a Bizottságot, hogy biztosítsa, hogy a gazdálkodók pénzügyi és egyéb eszközökkel támogatást kapjanak az ilyen gyakorlatok felé való elmozduláshoz;

51. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság kétértelműen határozza meg az „érzékeny területeket” és a növényvédő szerek e területeken való használatának módját, ami a gyakorlatban a mezőgazdasági termelés csökkenéséhez és ezáltal a mezőgazdasági termelők jövedelmének csökkenéséhez, valamint közép- és hosszú távon a kis- és közepes méretű, növénytermesztéssel foglalkozó gazdaságok eltűnéséhez, a termelés beszüntetésének fokozott kockázatához, a tisztességtelen verseny fokozódásához, az élelmiszerárak emelkedéséhez és a harmadik országokból származó behozattal növekedéséhez vezethet, amelyek mindegyike közvetlenül érinti az élelmiszerbiztonságot;

52. felhívja a Bizottságot, hogy a károsítók és betegségek elleni megfelelő eszköztár garantálása érdekében biztosítsa a megfelelő hatékony növényvédő szerek rendelkezésre állását az engedélyezés felgyorsítása és a késedelmek elkerülése révén, és biztosítsa a tudományosan megalapozott és összehangolt megközelítést a növényvédő szerekhez való hozzáférést illetően az egész EU-ban;

53. hangsúlyozza, hogy az élelmiszertermelés csökkenésének elkerülése céljából a kellően hatékony növényvédelmi termékek továbbra is elengedhetetlenek az új károsítókkal és a betegségekkel szemben nyújtott növényvédelemhez; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a növényvédelmi termékek rendelkezésre állását érintő további korlátozások alááshatják az integrált növényvédelem holisztikus megközelítésének megvalósítására tett erőfeszítéseket;

54. elítéli az EU növényvédő szerekre vonatkozó kettős mércéjét, amely lehetővé teszi az EU-ban betiltott veszélyes anyagok Unióból történő kivitelét; felhívja a Bizottságot, hogy biztosítsa a kölcsönösséget a nemzetközi kereskedelmi megállapodásokban, különösen a mezőgazdaság és a mezőgazdasági termékek tekintetében, és jó példával járjon elől azáltal, hogy biztosítja, hogy az EU-ban betiltott veszélyes növényvédő szereket ne exportálják a partnerországokba, megakadályozza, hogy az uniós piacon található élelmiszerekben tiltott növényvédő szerek maradványai lehessenek jelen, továbbá megerősíti a kereskedelemre és a fenntartható fejlődésre vonatkozó fejezetek végrehajtási mechanizmusát;

Képzések és tudásmegosztás

55. felhívja a Bizottságot, hogy vegye figyelembe a mezőgazdasági termelők aktív, egész életen át tartó képzésének, valamint az új kárenyhítési és mezőgazdasági gyakorlatok támogatásának fontosságát a mezőgazdasági ágazat és a vidéki területek vonzerejének növelése érdekében; hangsúlyozza, hogy az olyan kérdésekkel kapcsolatos tudás egymás közötti megosztása és átadása, mint a földgazdálkodás, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és annak enyhítése, az agroökológiai gyakorlatok, valamint a tisztességes és reziliens értékláncok kulcsfontosságú tényezők lehetnek a fenntarthatóbb agrár-élelmiszeripari termelés előmozdításában, a mezőgazdasági termelékenység megőrzése mellett;

Élelmiszer-ellátási lánc

56. hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak további intézkedéseket kell hoznia egy reziliensebb, átláthatóbb és méltányosabb élelmiszerlánc kialakítása érdekében, különösen az elsődleges termelők helyzetének megerősítése révén a teljes élelmiszer-ellátási láncban; felhívja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy biztosítsák a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv hatékony végrehajtását, és vegyék fontolóra az élelmiszer-spekuláció elleni intézkedéseket; úgy véli, hogy a termelői szervezetek – amelyek magukban foglalhatják a szövetkezeteket is – segíthetnek megerősíteni a mezőgazdasági termelők mint vállalkozók szerepét az élelmiszerláncban, innovatív intézkedések révén hozzáadott értéket teremtve, optimalizálva a termelési költségeket a szolgáltatások és a beszerzések összevonása révén;

57. hangsúlyozza, hogy teljes mértékben ki kell használni az iskolai programokat annak biztosítása érdekében, hogy a rászoruló gyermekek hozzájussanak az élelmiszerekhez; kiemeli továbbá, hogy a közbeszerzési programok hasznosak a kistermelőktől és a helyi termelőktől történő vásárlás állami támogatásának előmozdításában a tápláló élelmiszerek forgalmazás céljából történő beszerzése során, ami megelőzheti az élelmezési bizonytalanságot;

A nők a vidéki térségekben

58. hangsúlyozza a nemek közötti szakadék megszüntetésének fontosságát az agrár-élelmiszeripari ágazatban a nőkbe való befektetés és az ágazatba több nőt vonzó intézkedések előmozdítása révén; rámutat a nők vállalkozói kedve, foglalkoztatása és politikai képviselete támogatásának szükségességére; hangsúlyozza, hogy biztosítani kell a nemi dimenzió beépítését az élelmezésbiztonság irányításába, és biztosítsa a nők részvételét az ezzel kapcsolatos döntéshozatali folyamatokban;

59. hangsúlyozza, hogy a fenntarthatóság a gazdasági fejlődés, a környezeti hatások és a társadalmi egyenlőség – beleértve a nemek közötti igazságosságot is – egyensúlyát jelenti; kiemeli az élelmiszer-ellátás növekvő bizonytalanságának nemi szempontból kedvezőtlen hatásait, mivel a nők élelmiszerhiány idején hajlamosak csökkenteni az élelmiszerfogyasztásukat, és az alultápláltak 60 %-át a nők és a lányok teszik ki; megjegyzi, hogy a szubszaharai Afrikában élő nők 60 %-a a mezőgazdasági ágazatban dolgozik, és élelmiszer- és vízbiztonságuk szempontjából rendkívüli mértékben kiszolgáltatottak a változó éghajlat hatásainak;

Műtrágya-stratégia

60. hangsúlyozza, hogy a műtrágyaágazat alapvető fontosságú az élelmezésbiztonság globális garantálásához; üdvözi, hogy a Bizottság a műtrágyák rendelkezésre állásának és megfizethetőségének biztosításáról szóló közleményében (COM (2022)0590) stratégiát dolgozott ki annak érdekében, hogy segítse a mezőgazdasági termelőket a rendkívül magas költségek kezelésében; úgy véli azonban, hogy bár a közlemény tartalmaz bizonyos érvényes szakpolitikai ajánlásokat a közép- és hosszú távú jövőre vonatkozóan, de nem irányoz elő intézkedéseket az egyre költségesebbé váló külső inputanyagoktól való függőség csökkentésére, nem határoz meg konkrét lépéseket, és nem javasol megfelelő azonnali intézkedéseket a mezőgazdasági termelők támogatására a jelenlegi válságban, aminek igen súlyos következményei lehetnek az élelmezésbiztonságra nézve; e tekintetben hangsúlyozza a többéves pénzügyi keret közelgő felülvizsgálatának fontosságát;

61. felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki hosszú távú elképzelést a műtrágyák stratégiai autonómiájának elérésére, hogy ösztönözze az iparágat a fenntarthatóbb termelési módszerek felé való átállásra; hangsúlyozza, hogy a gazdálkodási gyakorlatok és az alternatív tápanyagforrások javíthatják a tápanyag-körforgalmat és csökkenthetik a vegyszeres műtrágyáktól való függőséget, ezáltal csökkentve a műtrágyaimporttól való függőséget; ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy uniós szinten tovább kell támogatni a kutatást és az innovációt; hangsúlyozza, hogy az élelmiszer-termelés hosszú távú biztosítása érdekében az Unióban azonnal rendelkezésre álló és előállított erőforrásokat – például a szerves trágyákat – a lehető legteljesebb mértékben fel kell használni és fejleszteni kell;

62. felhívja a Bizottságot, hogy emelje meg az állati trágyából származó nitrogéntrágyák, pl. a RENURE (REcovered Nitrogen from manURE), a biohulladékból előállított fermentációs maradék és bármely más hatékony és ellenőrzött forrás felhasználásának határértékeit; felhívja a Bizottságot, hogy addig is engedélyezzen ideiglenes eltérést a műtrágyák árának csökkentése érdekében, ugyanakkor törekedjen hosszú távú keretszabályok bevezetésére a gazdaságok körforgásos jellegének növelése és a harmadik országok erőforrásaitól való függés csökkentése érdekében; rámutat arra, hogy ezeknek a hosszabb távú intézkedéseknek magukban kell foglalniuk a mezőgazdasági üzemek beavatkozási stratégiáinak kidolgozását – beleértve a tápanyag-gazdálkodási tervekhez, a talaj regenerálódásához, a precíziós gazdálkodáshoz, a biogazdálkodáshoz és a hüvelyes növények vetésforgóban való használatához kapcsolódó tényezőket –, amelyet elegendő és méltányos átmeneti időszaknak kell kísérnie;

63. felismeri, hogy hozzáférést kell biztosítani az uniós műtrágyaipar számára az EU-n belüli műtrágyagyártáshoz szükséges nyersanyagokhoz, és biztosítani kell, hogy az uniós betakarítási kilátások ne kerüljenek veszélybe;

64. üdvözlí az Európai Bizottság azon szándékát, hogy a kulcsfontosságú tápanyagokat, például a foszfátot és a hamuzsírt más forrásokból szerzi be, és kéri, hogy a jövőbeli hiányok előrejelzése érdekében gyorsítsák fel ezt a folyamatot;

Küzdelem az élelmiszer-vesztés és -pazarlás ellen

65. megismétli, hogy a világon előállított összes élelmiszer mintegy egyharmada kárba vész vagy hulladékká válik a termelőtől a fogyasztó asztaláig tartó élelmiszer-ellátási lánc valamely pontján; felhívja a figyelmet arra, hogy az élelmiszer-vesztés és -pazarlás elkerülhető, ha holisztikus megközelítést alkalmaznak – beleértve a fenntartható és újrahasznosítható csomagolás használatára vonatkozó intézkedéseket – , valamint ha megelőzik és kezelik az állatbetegségeket; úgy véli, hogy az élelmiszer-vesztés és -pazarlás a lehető legkisebbre csökkenthető akkor is, ha az élelmiszerekben lévő kórokozók jelenlétét többek között jó higiéniai gyakorlatok és a teljes értékláncban alkalmazott jobb technológiák révén csökkentik;

66. hangsúlyozza, hogy a helyi termelés támogatása és a rövid és valódi élelmiszer-ellátási láncokból származó szezonális, helyi termékek fogyasztása pozitív hatással lehet az élelmiszer-pazarlás csökkentésére; hangsúlyozza, hogy a fogyasztók erre vonatkozó felvilágosításának pozitív hatásai e tekintetben; emlékeztet arra, hogy az élelmiszer-pazarlás csökkentése jelentősen hozzájárulna az élelmiszerbiztonsághoz világszerte; ezért felhívja a Bizottságot, hogy támogassa azokat a kampányokat, amelyek felhívják a termelőket, a fogyasztókat és a kiskereskedőket a figyelmükre az élelmiszer-hulladékok minden formája elkerülésének fontosságára és az ilyen hulladék gazdasági, társadalmi és környezeti következményeire; felhívja a Bizottságot, hogy támogassa a tagállamokat az élelmiszer-hulladék keletkezésének hatékony megelőzését célzó programok végrehajtásában; hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak javítaniuk kell az élelmiszer-pazarlás mennyiségének mérését és az élelmiszer-hulladék nyomon követését az ellátási lánc egészében; felhívja különösen a szupermarketeket, hogy sürgősen foglalkozzanak a megelőzhető élelmiszer-pazarlás kérdéseivel olyan alternatív lehetőségek révén, mint amilyen a helyi közösségi projektekkel, például élelmiszerbankokkal való együttműködés a helyi élelmiszer-szegénység és bizonytalanság enyhítése érdekében;

67. úgy véli, hogy sürgősen meg kell hozni a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy megváltoztassák a „tökéletlen élelmiszertermékekről”, azaz azokról alkotott képet, amelyek a megjelenés tekintetében nem felelnek meg a piaci előírásoknak, még akkor sem, ha ez nem befolyásolja az ízt vagy a tápértéket, valamint hogy módosítsák az élelmiszerek címkéin a minőségmegőrzési idő/javasolt fogyasztási időpontok feltüntetésére vonatkozó jogszabályokat.

68. rámutat, hogy az Állat-egészségügyi Világszervezet (OIE) becslése szerint a globális élelmiszer-termelés mintegy 20 %-a a haszonállatok betegségei miatt elvész, és mivel e betegségek előfordulásának csökkentése ezért az egyik olyan prioritás, amelyet a világ élelmiszer-ellátása érdekében figyelembe kell venni;

Bio-tüzelőanyagok

69. felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki egy reális forgatókönyvet a bioüzemanyag-előállításra vonatkozóan, amely figyelembe veszi az EU fehérjestratégiáját, mivel a bioüzemanyag-termelés leállítását a fehérje mint melléktermék kiesésével járna, ami jelentősen súlyosbítaná az élelmiszerhiányt, ahelyett, hogy segítene annak enyhítésében; felhívja az EU-t, hogy részesítse előnyben az élelmiszer-termelést a növényi alapú bioüzemanyag-termeléssel szemben;

70. hangsúlyozza, hogy a mezőgazdasági termelők fontos szerepet játszanak a megújuló energiák előállításában az EU-ban, és hogy meg kell szüntetni a saját fogyasztás jelenlegi korlátait annak érdekében, hogy konkrét hozzájárulást nyújtsanak a körforgásos gazdaság és a tiszta energiatermelés bevált gyakorlatainak kialakításához;

Állatállományok

71. felhívja a Bizottságot, a tagállamokat és a gazdasági szereplőket, hogy stratégiai szempontból gondolják át a fenntartható állattenyésztés helyét minden európai területen, figyelembe véve különösen annak a nitrogénkörforgásban, a növények szerves módosítókkal való ellátásában, a mezőgazdasági talajok valamennyi típusa legjobb kihasználásában, valamint a diverzifikált és kiegyensúlyozott étrend előmozdításában betöltött szerepét; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy különítsenek el elegendő közfinanszírozást valamennyi mezőgazdasági ágazat számára, hogy megelőzzék az élelmiszerbiztonságot veszélyeztető kedvezőtlen hatásokat, többek között az uniós élelmiszertermelés csökkenését;

72. emlékeztet a magas színvonalú állatjóléti rendszer fontosságára, beleértve a szállítást és a vágást is; üdvözlí az EU állatjóléti jogszabályainak tervezett felülvizsgálatát, beleértve a meglévő állatjóléti jogszabályok aktualizálását, valamint a megerősített és új, fajspecifikus jogszabályok kidolgozásának, végrehajtásának és érvényesítésének szükségességét, mivel a jelenlegi jogszabályok hatékony végrehajtásának és érvényesítésének általános hiánya tapasztalható; hangsúlyozza, hogy fontos számításba venni az állatjóléti tudomány legújabb eredményeit és válaszolni a magasabb állatjóléti normák, valamint az állattartási rendszerek és a termelési gyakorlatok korszerűsítése iránti köz-, politikai és piaci igényekre;

Természeti erőforrások

73. kiemeli, hogy egy fenntarthatóbb és hatékony mezőgazdaság, amely védi az olyan természeti erőforrásokat, mint a talaj, a víz és az erdők, valamint kihasználja a fenntartható bioenergia és a fenntartható bioökonomia nyújtotta lehetőségeket, hozzájárul az élelmezésbiztonsághoz; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a mezőgazdasági ágazatot érintő jogszabályok végrehajtása során biztosítsák a környezeti, gazdasági és társadalmi fenntarthatóságot, amely egyensúlyt teremt és szinergiákat hoz létre;

74. felhívja a Bizottságot, hogy hozzon létre külön programot a tagállamok támogatására a mezőgazdasági vízgazdálkodás, a víztakarékosság és a víztárolási kapacitás javítása érdekében a meglévő öntözőberendezések kiegészítése, korszerűsítése és optimalizálása, valamint az új infrastruktúra előmozdítása révén, az alkalmazandó környezetvédelmi szabályok betartása mellett, valamint a talajvíz-tárolási kapacitás javítása, a mezőgazdasági termelési rendszer rezilienciájának növelése és a vízellátás biztosítása mellett; felhívja a Bizottságot, hogy támogassa a kezelt szennyvíz mezőgazdaság számára való fejlesztését, tárolását és felhasználását; felszólít a kohéziós politika és a különleges infrastruktúrafejlesztési intézkedések végrehajtásának felgyorsítására az Európában tapasztalható szélsőséges aszályok elleni küzdelem érdekében;

75. kiemeli, hogy a konfliktusok, az éghajlati és biodiverzitási válságok, valamint a világválság miként jelentettek fordulópontot a világ előforduló éhezés szempontjából, amely korábban csökkenő tendenciát mutatott, most azonban a világ népességének mintegy 10 %-át érinti; hangsúlyozza, hogy további erőfeszítéseket kell tenni az ukrán gabonaexport újraindítása és fenntartása érdekében, ami enyhítené a globális dél országaira nehezedő nyomást; ezzel összefüggésben felhívja a Bizottságot, hogy fokozza az „élelmiszerdiplomácia” terén tett erőfeszítéseit, szem előtt tartva azt is, hogy az Unió napjainkban az egyik legnagyobb búzatermelő a világon, és hogy a globális dél országokban tapasztalható élelmiszerhiány kiszolgáltatottabbá teheti ezeket a harmadik országokat a tekintélyelvű rendszerek befolyásával szemben;

76. hangsúlyozza, hogy az innovatív digitális technológiáknak nem szabad új függőségeket létrehozniuk, és nem szabad felerősíteniük a gazdaságkoncentrációt, ellenben elérhetőnek és hozzáférhetőnek kell lenniük a mezőgazdasági kistermelők számára is;

77. úgy véli, hogy a mezőgazdasági üzemen belüli kis méretű energiatermelő létesítmények óriási potenciállal rendelkeznek a vidéki területeken történő energiatermelésre és a mezőgazdasági üzemen belüli körforgásosság fokozására azáltal, hogy a mezőgazdasági üzemen belül keletkező hulladékot és maradványokat, többek között a trágyát, hővé és villamos energiává alakítják; hangsúlyozza, hogy minden akadályt el kell hárítani annak érdekében, hogy a mezőgazdasági termelőket a körforgásos mezőgazdasági technológiákba – például a kis méretű biogázüzemekbe – való beruházásokra lehessen ösztönözni; felhívja a Bizottságot, hogy támogassa az innovatív megoldások átvételét; nyomatékosítja, hogy fel kell használni az e folyamatból származó maradványokat – amilyen például a RENURE –, amelyeket műtrágyaként kellene besorolni és hasznosítani;

78. úgy véli, hogy az élelmezésbiztonsághoz az új REPower-fejezet keretében finanszírozott projektek révén is hozzá lehetne járulni, és ösztönzi olyan projektek indítását, amelyek az energia- és a mezőgazdasági ágazat számára egyaránt előnyösek;

79. hangsúlyozza, hogy a termelői és szakmaközi szervezetek támogatása révén továbbra is támogatni kell a kínálatszabályozást.

80. kiemeli, hogy az európai mezőgazdasági termelők a világ legszigorúbb termelési követelményeinek felelnek meg, és hangsúlyozza, hogy a politikák nem vezethetnek a termelés áthelyezéséhez vagy egyenlőtlen versenyfeltételekhez;

A KAP és a mezőgazdasági termelők jövője

81. megismétli, hogy a KAP-nak továbbra is garantálnia kell az élelmezésbiztonságot, ugyanakkor jobban kell reagálnia a fenntartható élelmiszerekkel és egészségesebb táplálkozással kapcsolatos új társadalmi igényekre; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a mezőgazdasági termelők kiszámítható jövedelemforrással rendelkezzenek, és meg tudjanak élni tevékenységükből; ezzel összefüggésben felhívja a Bizottságot, hogy a többéves pénzügyi keretben támogassa a KAP költségvetését az élelmezésbiztonság és a zöld átállás biztosítása érdekében, a beruházásokhoz szükséges tőkeáttétel biztosítása mellett;

82. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy küzdjenek a vidéki területeken működő gazdaságok számának csökkenése ellen, és hangsúlyozza, hogy a gazdálkodás folytatásának és az innovációnak a támogatására kell összpontosítani; kiemeli a mezőgazdasági kisüzemek hozzájárulását az EU fenntartható élelmiszer-autonómiájához és élelmiszerbiztonságához, különösen a helyi élelmiszerrendszerekben, és hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a kistermelőket – amennyiben érintettek – megfelelően bevonják a döntéshozatali folyamatokba;

83. felhívja a Bizottságot, hogy a jövőbeli KAP-ról szóló közleménye kidolgozásakor fontolja meg, hogy a KAP-ot olyan politikává alakítsa, amely koherens módon integrálja az élelmiszer-termelést és az élelmiszer-biztonságot, ugyanakkor biztosítja az összhangot a kereskedelempolitikával, a környezetvédelmi politikával, valamint a humanitárius és a nemzetközi fejlesztési politikákkal;

84. üdvözli és megerősíti a mezőgazdaságért felelős biztos nyilatkozatait, aki kijelentette, hogy jelenleg az uniós GDP 0,4 %-ánál alacsonyabb KAP-költségvetés nem tudja kielégítően biztosítani az élelmiszerbiztonságot, ezért a KAP költségvetését legkésőbb a következő többéves pénzügyi keretben jelentősen növelni kell; kéri, hogy 2023-tól a mezőgazdasági válságokra képzett tartalékot a meglévő KAP-alapokon kívül további forrásokkal lássák el, és elköltésük esetén ne költségvetési fegyelem révén töltsék fel a válságtartalékot, mivel ezzel egyidejűleg megfosztanák a mezőgazdasági termelőket a válság máshol történő kezelésére rendelkezésre bocsátott uniós forrásoktól (közvetlen kifizetések);

85. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a termelőknek nyújtott előlegfizetések bevonásával és e kifizetések szintjének emelésével a KAP követelményeinek rugalmasabb alkalmazási módját határozzák meg;

86. hangsúlyozza, hogy az uniós segítségnyújtásnak a lehető leggyorsabban el kell jutnia a legkiszolgáltatottabb emberekhez és alkalmazkodnia kell a többdimenziós válságokhoz, továbbá hangsúlyozza a humanitárius megközelítés erősítésének fontosságát; hangsúlyozza, hogy 2022-ben a Bizottság több mint 900 millió EUR-t különített el humanitárius élelmiszersegélyre, ami 60 %-kal több, mint 2021-ben, és közel 80 %-kal több, mint 2020-ban;

87. felhívja az EU-t, hogy biztosítsa a humanitárius segítségnyújtás, a fejlesztési együttműködés és a békét támogató fellépések közötti folytonosságot a fejlődő országokban az élelmiszer-ellátási bizonytalanság mélyen gyökerező okainak és az élelmiszerrendszerek gyengeségeinek kezelése érdekében, az összekapcsoláson alapuló megközelítéssel összhangban;

Reziliens és változatos ökoszisztémák mint az élelmiszerbiztonság motorjai

88. megállapítja, hogy az éghajlatváltozás mezőgazdasági termelésre gyakorolt hatása egyre nyilvánvalóbbá válik, mivel az aszályok, áradások és egyéb szélsőséges időjárási körülmények egyre gyakrabban befolyásolják hátrányosan a termést és a terméshozamot;

89. emlékeztet arra, hogy a biológiai sokféleség csökkenése, különösen a mézelő fajok esetében, hozzájárul a mezőgazdasági terméshozamok romlásához, és ezáltal aláássa élelmiszerbiztonságunkat; kiemeli, hogy a mezőgazdaság reziliens ökoszisztémákra, különösen a jól működő talajökoszisztémákra, valamint a beporzók és a kártevők ellenségei megfelelő populációira támaszkodik; hangsúlyozza, hogy az európai mezőgazdaság éghajlatváltozással szembeni ellenálló képességének növelése lehetővé fogja tenni az ágazat számára, hogy versenyképes maradjon a globális piacon, munkahelyeket és gazdasági növekedést biztosítva;

90. üdvözli a Bizottságnak az élelmiszerbiztonság mozgatórugóiról szóló átfogó elemzését; kiemeli a következtetéseit, amelyek rámutatnak, hogy sürgősen át kell térni egy olyan fenntartható élelmiszerrendszerre, amely rövid és hosszú távon egyaránt képes biztosítani az élelmiszerbiztonságot;

Az élelmiszerbiztonság nemzetközi dimenziója

91. hangsúlyozza, hogy sürgősen össze kell hangolni az uniós kereskedelempolitikát a fenntartható élelmiszerekre vonatkozó európai normákkal, hogy az EU versenyképessége ne szenvedjen csorbát; megállapítja, hogy az EU fontos szerepet játszik az agrár-élelmiszeripari termékek globális kereskedelmében, és alapvető fontosságú, hogy az EU kereskedelempolitikája is megfeleljen az európai fenntarthatósági céloknak;

92. kéri, hogy az élelmiszerek és a mezőgazdasági termékeknek szenteljének külön fejezetet a két- és többoldalú kereskedelmi tárgyalásokon és megállapodásokban, és ne tekintsek azokat pusztán alku tárgyának ezeken a tárgyalásokon; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a szigorú fenntarthatósági rendelkezések nélküli szabadkereskedelmi megállapodások megsokszorozódása hatással volt az európai mezőgazdasági ágazatra, amely gyakran tisztességtelen versennyel néz szembe a jóval kevésbé szigorú jogszabályok hatálya alá tartozó harmadik országbeli termelők részéről; kéri továbbá, hogy az európai és a harmadik országbeli termelők között nagyobb legyen a kölcsönösség a termelési szabványok tekintetében;

93. kiemeli, hogy az élelmiszerbiztonság összetett és sokrétű téma, és koherens és integrált megközelítést igényel, amely figyelembe veszi a különböző nézőpontokból jelentkező jelenlegi gazdasági, kereskedelmi, környezetvédelmi, regionális és nemzetközi fejlesztési kihívásokat;

94. hangsúlyozza, hogy az EU nemcsak saját élelmiszer-ellátásának biztosításában vállal felelősséget, hanem abban is, hogy hozzájáruljon az éhezéssel szembeni küzdelemhez a világ más, hátrányos helyzetű részein; hangsúlyozza, hogy az EU-nak támogatnia kell a partnerországokat abban, hogy magas szintű környezetvédelmi célkitűzéseket határozzanak meg, valamint szükség esetén segítenie és irányítania kell őket ebben az átállásban; kiemeli, hogy kellő figyelmet kell fordítani a fejlődő országokból és az élelmiszerbiztonság tekintetében bizonytalan helyzetben lévő országokból származó partnerekre, akik esetében különleges és megkülönböztetett bánásmódra lenne szükség;

95. úgy véli, hogy közép- és hosszú távon az EU-nak mint az agrár-élelmiszeripari ágazat fő globális szereplőjének magasabb szintű globális fenntarthatósági kritériumokat kell szorgalmaznia, és együtt kell működnie a nemzetközi partnerekkel a WTO szabályaival összhangban lévő reziliens és fenntartható élelmiszerrendszerekre vonatkozó referenciaértékek és nemzetközi szabványok közös kidolgozása érdekében;

96. hangsúlyozza, hogy a humanitárius és fejlesztési finanszírozást, valamint az éhezés és alultápláltság elleni küzdelemre irányuló egyéb intézkedéseket Európában és azon kívül is drasztikusan növelni kell, hogy megfelelően kezelni lehessen a globális élelmiszerbiztonsági válságot, amelyet az ukrajnai háború tovább súlyosbított;

97. hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak valódi integrált stratégiát kell kidolgoznia partnerországaival annak érdekében, hogy ösztönözze a helyi élelmiszer-termelési kapacitások fejlesztését, megerősítését és bővítését, valamint csökkentse a nemzetközi függőségek miatti sebezhetőségeket, különösen a műtrágyák és a gabonafélék terén, miközben infrastrukturális programok, például a piaci infrastruktúrát, a hűtőrendszereket és az utakat, valamint az online mezőgazdasági termelői piacokat érintő programok révén megerősíti a helyi és regionális piacokat, hogy növelje például a mezőgazdasági kistermelők rezilienciáját, különösen a Global Gateway kezdeményezés keretében;

98. sajnálatát fejezi ki a mezőgazdasági és élelmiszeripari árukkal kapcsolatos pénzügyi spekuláció miatt, amely súlyosbítja az áringadozást és a nagykereskedelmi árak inflációját okozza; aggodalommal állapítja meg, hogy az élelmiszeripari árukkal kapcsolatos pénzügyi spekuláció kiemelten érinti a fejlődő országokat és a legkiszolgáltatottabb népességcsoportokat, különösen a háborúval összefüggésben; felhívja a Bizottságot és az Európai Értékpapír-piaci Hatóságot, hogy értékeljék a spekuláció szerepét és mértékét a nyersanyagárak meghatározásában;

99. hangsúlyozza, hogy mind az állami, mind a magánszektorbeli érdekelt felek által biztosított, gabonakészletekre vonatkozó átlátható statisztikák alapvető fontosságúak; felhívja a Bizottságot, a tagállamokat és az élelmiszer-ipari vállalkozókat, hogy fokozzák erőfeszítéseiket a globális mezőgazdasági árakra és készletekre vonatkozó átláthatósági szabályok megerősítésére érdekében, különösen a mezőgazdasági piaci információs rendszer megerősítése és kiterjesztése révén;

100. rámutat arra, hogy a fejlődő országok a leginkább védtelenek a globális élelmiszer- és mezőgazdasági árak emelkedésével szemben, amely veszélyezteti az élelmiszerek megfizethetőségét; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy dolgozzanak a FAO javaslatán, amelynek célja egy élelmiszerimport-finanszírozási eszköz létrehozása annak érdekében, hogy segítsék az élelmiszerimporttól leginkább függő, alacsony jövedelmű országok globális élelmiszerpiacokhoz való hozzáférését; hangsúlyozza továbbá, hogy dolgozni kell a kereskedelmi szabályokon, többek között a WTO hatáskörén belül is, azzal a céllal, hogy az alacsony jövedelmű országok segítséget kapjanak az erősebb helyi élelmiszerrendszerek kiépítésében;

101. hangsúlyozza, hogy nagyobb hangsúlyt kell fektetni a mezőgazdasági intézkedésekre annak érdekében, hogy a fejlődő országok élelmiszerbiztonsághoz való jogát prioritásként biztosítsák, és növeljék a lakosság táplálkozási szükségleteinek kielégítésére való képességüket; felhívja a Bizottságot, hogy alkalmazzon szisztematikusabb megközelítést az uniós politikák fejlesztési célú koherenciával kapcsolatos hatásainak meghatározására és értékelésére;

102. üdvözli az EU és tagállamai azon kötelezettségvállalását, hogy a 2021–2024 közötti időszakban közel 8 milliárd EUR összegű humanitárius és fejlesztési segélyt különítenek el a globális élelmiszerbiztonságra, beleértve további 600 millió EUR-t arra, hogy segítsék az Afrikai, Karibi és Csendes-óceáni Államok Szervezete (AKCSASZ) országait az Ukrajna elleni orosz invázió következményeinek kezelésében; felhívja a Bizottságot, hogy 2024-ig minden évben tegyen jelentést a Parlamentnek e kötelezettségvállalás céljairól, intézkedéseiről és eredményeiről;

103. felhívja az Európai Uniót és tagállamait, hogy növeljék a fejlesztési együttműködést, a humanitárius támogatást és az élelmiszer-segélyezést, és bővítsék az alapvető élelmiszer szolgáltatásokat és fogadjanak el más rövid és hosszú távú intézkedéseket a legkiszolgáltatottabb országokban és régiókban, különösen a FAO és a WFP által „éhezési gócpontként” azonosított 19 területen, amelyek továbbra is szenvednek a humanitárius finanszírozás hiánya miatt;

104. felhívja a Bizottságot, a tagállamokat és az európai fejlesztésfinanszírozási intézményeket, hogy az „Európa együtt” megközelítést alkalmazva teremtsenek szinergiákat az NDICI – Globális Európa eszköz és az új Global Gateway stratégia között az élelmiszerbiztonsági beruházások koordinálása érdekében a partnerországokban; sürgeti a Bizottságot, hogy az NDICI – Globális Európa eszköz felülvizsgálata során alaposan vizsgálja meg a partnerországok élelmiszerbiztonságához kapcsolódó összegeket és projekteket, és teljeskörűen értékelje a támogatott intézkedések hatékonyságát;

105. üdvözlí, hogy több többoldalú élelmezésbiztonsági kezdeményezést is elindítottak; felhívja azonban a Bizottságot és a tagállamokat, hogy vállaljanak vezető szerepet a globális élelmezésbiztonság iránti hatékony nemzetközi kötelezettségvállalás biztosítására irányuló különböző kezdeményezések koordinálásában; felhívja az EU-t és tagállamait, hogy támogassák egy nemzetközi élelmiszerválság-felkészültségi és -reagálási mechanizmus létrehozását a FAO és a WFP égíse alatt, amelynek célja a kockázatok és sérülékenységek azonosítása, különösen a kritikus élelmiszer-infrastruktúrákban és ellátási láncokban, valamint válság idején a reagálás koordinációjának javítása; támogatja továbbá a stratégiai élelmiszertartalékok fejlesztését, tekintettel arra a szerepre, amelyet a készletek játszhatnak az élelmiszerválságok hatásainak ellensúlyozásában; felszólít az élelmezési válságok elleni globális hálózat szerepének megerősítésére;

106. felhívja a Bizottságot, hogy gondoskodjon arról, hogy az NDICI – Globális Európa forrásaiból az éghajlatváltozás elleni küzdelemre elkülönített 30 %-os keretösszeg jelentős részét olyan projektekre fordítsák, amelyek javítják a mezőgazdaság rezilienciáját és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodását, többek között a domboldalak stabilizálása, a földterületek visszanyerése, az újraerdősítés, az öntözés, a vízgyűjtőterület-kezelés és az ezzel a témával kapcsolatos oktatási erőfeszítések támogatása révén; kitart amellett, hogy ezeknek a beruházásoknak összhangban kell lenniük a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrenddel, a Párizsi Megállapodással és a Biológiai Sokféleség Egyezményvel, és figyelembe kell venniük a FAO-nak és a CFS-nek a VGGT-re, valamint a mezőgazdaságba és az élelmiszerrendszerekbe történő felelős beruházásra vonatkozó elveit;

107. megjegyzi, hogy a FAO szerint a nők a globális mezőgazdasági munkaerő 43 %-át teszik ki, és létfontosságú szerepet játszanak a vidéki területeken, ugyanakkor jelentős hátrányos megkülönböztetéssel szembesülnek a földtulajdon és az állattartás, az egyenlő díjazás, a döntéshozó szervezetben való részvétel, valamint a hitelhez és pénzügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés tekintetében; hangsúlyozza, hogy a leginkább a gyermekek és a nők vannak kitéve az élelmiszer-ellátás bizonytalanságának;

108. hangsúlyozza, hogy az elmúlt években világszerte nőtt a nemek közötti szakadék az élelmiszer-ellátás bizonytalansága terén, különösen az érintett országokban tapasztalható, nemek közötti széles körű egyenlőtlenség és megkülönböztetés miatt; ezért a nemek közötti egyenlőséget támogató fellépéseket és intézkedéseket szorgalmaz a mezőgazdasági ágazatban, és rámutat arra, hogy az élelmezésbiztonság biztosítása a nők és férfiak közötti egyenlőtlenségek csökkentésének egyik módja; felhívja a Bizottságot, valamint a partnerországok helyi és regionális önkormányzatait annak biztosítására, hogy a nőket, illetve az őket képviselő szervezeteket bevonják az élelmiszer-ellátás bizonytalansága elleni küzdelmet célzó programok meghatározásába és projektek végrehajtásába, valamint az ilyen jellegű döntéshozatalba;

109. hangsúlyozza, hogy az életképes mezőgazdasági munkahelyek teremtése központi szerepet játszik ezen ágazat hosszú távú globális életképességének biztosításában; emlékeztet arra, hogy a mezőgazdasági kistermelői ágazatba történő beruházások a legjobb megtérülést eredményezik a szegénység csökkentése, a növekedés és a mezőgazdasági kistermelők, különösen a női mezőgazdasági kistermelők jövedelmének növelése szempontjából;

110. felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki olyan politikát, amely koherens módon integrálja az élelmiszer-termelést és az élelmiszer-biztonságot, ugyanakkor biztosítja az összhangot a kereskedelempolitikával, a környezetvédelmi politikával, valamint a humanitárius és a nemzetközi fejlesztési politikákkal;

o

o o

111. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.